Kirjallinen kysymys KK 43/2021 vp

Mia Laiho kok

Kirjallinen kysymys sosiaali- ja terveydenhuollon työntekijöiden koronarokotuksista ja työturvallisuudesta

Eduskunnan puhemiehelle

Koronarokotukset aloitettiin Suomessa tämän vuoden alussa. THL:n nimeämän kansallisen rokoteasiantuntijaryhmän (KRAR) suosituksen mukaan THL suosittelee, että rokotusten järjestäjät tarjoavat koronarokotteita ensimmäisenä koronapotilaita hoitavalle terveydenhuollon henkilöstölle, ympärivuorokautisen hoivan henkilöstölle ja asukkaille, teho-osastojen henkilökunnalle, koronavuodeosastojen, päivystysosastojen sekä ensihoidon henkilökunnalle, todettuja tai epäiltyjä covid-19-potilaita hoitavien infektiovastaanottojen henkilökunnalle, koronanäytteenottojen ja diagnostiikkaa tekevä henkilökunnalle, sosiaalihuollon asumispalvelujen ja laitoshoidon tehostetun palvelun toimintayksikköjen asukkaille ja henkilökunnalle ja kriittisen sosiaali- ja terveydenhuollon henkilölle rajatusti, esimerkiksi elinsiirtoyksikköjen henkilökunnalle. Näiden ryhmien ulkopuolelle jää kuitenkin merkittävä osa sosiaali- ja terveydenhuollon suoraa asiakastyötä tekeviä sote-ammattilaisia.

Työntekijöiden ja hoidettavien potilaiden terveyden sekä työturvallisuuden kannalta olisi tärkeää, että kaikki sote-alan työntekijät, jotka toimivat sairaaloissa tai avovastaanotoilla välittömässä asiakastyössä, saisivat rokotteen. Asiakkaat voivat tulla hyvin monin eri oirein vastaanotolle, ja muiden oireiden lisäksi tai niiden takana voi olla myös koronainfektio. Rokottamaton sote-henkilökunta välittömässä potilastyössä voi myös itse levittää tartuntaa tietämättään asiakkaisiin.

KRAR:n rokotusjärjestyslistauksesta puuttuvat myös suun terveydenhuollon ammattilaiset. Suun terveydenhuollon palveluissa käy normaalioloissa kymmeniätuhansia ihmisiä viikoittain. Monissa maissa suun terveydenhuollon henkilökunnan kohonnut koronariski on tunnistettu. Esimerkiksi Norja on listannut, että hammaslääkäreillä on selvästi muita ammattiryhmiä suurempi riski sairastua koronaan kuin muilla ammattiryhmillä. Suun terveydenhuollossa mitään toimenpidettä ei voida toteuttaa ilman, että syljen sekä laitteista lähtevien aerosolien sekoitus ei olisi läsnä. Tämä vaatii jatkuvia, isoja suojavarustuksia, osasta toimenpiteistä luopumista ja varotoimia. Viime keväänä kiireetön hoito ajettiin alas, minkä seurauksena suun ja hammashoidon puolella on mittava hoitovelka. KRAR työryhmässä ei ole mukana hammaslääketieteen ammattilaista.

Mikäli valmiuslaki jouduttaisiin ottamaan uudelleen käyttöön ja työntekijöitä jouduttaisiin siirtämään työpisteistä toiseen, olisi tärkeää sekä työntekijöiden terveyden ja työturvallisuuden kannalta että hoidettaville potilaille välitettävän tartuntariskin minimoimiseksi, että koko välitöntä asiakastyötä tekevä sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstö olisi rokotettu.

Valmis
5.0

Kirjallinen kysymys KK 43/2021 vp

Työturvallisuuslain mukaan työnantaja on velvollinen huolehtimaan työntekijöiden terveydestä ja turvallisuudesta työssä. Työhön liittyvien vaarojen vuoksi annettavat kansallisen rokotusohjelman ulkopuoliset rokotukset kuuluvat työnantajan järjestämään työterveyshuoltoon (tartuntatautilaki 1227/2016). Valtioneuvoston asetuksen (1485/2001) mukaan työn biologiset tekijät voivat aiheuttaa altistumisen ja tätä kautta työperäisen infektion eli ammattitaudin. Sen korvaa lakisääteinen työtapaturma- ja ammattitautivakuutus. Koronan pitkäaikaisvaikutuksista voi tulla merkittäviäkin kustannuksia yhteiskunnalle niin akuutissa vaiheessa kuin pitkäkestoisestikin. Työharjoitteluun menevien opiskelijoiden rokotuksista huolehtii opiskeluterveydenhuolto. Potilastyöhön osallistuvien opiskelijoiden työsuojelusta rokotuksin tarttuvia tauteja vastaan on huolehdittava.

Hoitohenkilökunta, potilastyötä tekevät lääkärit ja hoitajat, ovat läheisessä kontaktissa asiakkaiden kanssa, ja tartuntariski ilman suojavarusteita on suuri. Kaikkien asiakkaiden kohdalla ei voida suojautua vain varmuuden vuoksi koronan tarttumisen leviämistä vaativin raskain suojavarustein. Olisi tärkeää suojata mahdollisia koronapotilaita kohtaava koko sosiaali- ja terveydenhuollonhenkilöstö, varmistaa heidän työturvallisuutensa ja myös toimintakyky siltä varalta, että epidemia pahenee.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Onko hallitus harkinnut välitöntä asiakastyötä tekevän koko sote-henkilöstön rokottamista,

miten välitöntä potilastyötä tekevien ammattilaisten työturvallisuus on varmistettu,

jos valmiuslaki jouduttaisiin ottamaan käyttöön, velvoitetaanko rokottamattomia työntekijöitä osallistumaan mahdollisten koronapotilaiden tutkimuksiin ja hoitoon,

aikooko hallitus täydentää kansallisen rokoteasiantuntijaryhmän kokoonpanoa suun terveydenhuollon edustuksella,

miksi rokotejärjestyksessä ei ole huomioitu suun terveydenhuollon henkilöstöä, joka työssänsä altistuu tartuntaa levittäville aerosoleille,

miten hallitus on huomioinut potilastyötä tekevien opiskelijoiden rokotukset ja heidän työturvallisuutensa ja

miten hallitus varmistaa, ettei rokottamaton sote-henkilöstö levitä tartuntoja potilaisiin?

Helsingissä 16.2.2021

Mia Laiho kok